

Sieniviljelmältä ilmastoruokaa

Sienistä saa satoa kesällä ja talvella

- Miltei passiivinen kasvu johon ainekset löytyvät kotoa.
- Talvella voit kasvattaa osterivinokkaita käytetyissä kahvinpuruissa.
- Kesällä voit tehdä ulos tai parvekkeelle sienipedin, joka on kuin syötävä kukkapenkki.
- Sienen viljelyä varten tarvitset aina viljelyyn tarkoitettun sienien rihmaston, kasvualustan materiaaliksi olkipellettiä tai kahvinjuojan talouteen.

SIENIÄMPÄRIN TYÖVAIHEET

Tarvikkeet sisällä viljelyyn:

- Itiötön osterivinokas rihmasto
- Noin 5 L kannellinen ämpäri
- Pora
- Ihoteippiä
- Sterilointiin vedenkeitin /kuumaa vettä
- Lusikka
- Tuoreita, jäähtyneitä kahvin puruja.

1. REIKIEN PORAAUS ÄMPÄRIIN

- Poraa 10 mm terällä ämpäriin kylkeen kaksi reikää noin 20 cm välein.
- Poraa kaksi reikää noin 15 cm välein ämpäriin kanteen.
- Aseta reikiä päälle hengittävää teippiä.

2. STERILOINTI

- Valele kansi kuumalla vedellä
- Valele ämpäri kuumalla vedellä, sulje kansi ja ravista varovasti. Varo polttamasta itseäsi!
- Steriloi myös lusikka kuumalla vedellä.

3. SIENIRIHMASTON "ISTUTTAMINEN"

- Murusta rihmasto ämpäriin
- Lisää 1–3 suodatinpussillista alle tunnin vanhoja ja jäähtyneitä kahvinpuruja.
- Sekoita ja tiivistä massa ämpäriin pohjalle steriloidulla lusikalla.
- Sulje kansi.
- Anna levätä viisi (5) päivää huoneen lämmössä. Esimerkiksi kaapissa.

4. SIENIÄMPÄRIN RUOKKIMINEN KAHVINPURUILLA

- Viiden päivän jälkeen kahvinpurut ovat peittyneet valkoiseen hattaramaiseen rihmastoon.
- Voit alkaa lisäämään kahvinpuruja, kun pohja on täysin peittynyt rihmastosta
- Lisää kahvinkeiton jälkeen jäähtyneet kahvinpurut ämpäriin
- Älä sekoita!
- Sulje kansi.
- Toista kunnes ämpäri on kanteen asti täynnä.

5. SIENTEN KASVU

- Kun ämpäri on täynnä, sienet ilmestyvät noin 4–8 viikon kuluttua.
- Jätä teipit paikoilleen.
- Tässä vaiheessa voit ottaa 3–4 ruokalusikallista hyvinvoivaa rihmasto minigrip-pussiin aloittaaksesi uuden sieniviljelmän.
- Siirrä sieniämpäri viileään ja valoisaan, sienet kasvavat parhaiten alle +20 asteen lämpötilassa. Sienet kaipaavat valoa kasvuvaiheessa, älä kuitenkaan laita kasvustoa suoraan auringonpaisteeseen.
- Jos sieniä ei näy, siirrä sieniämpäri viileään ja kosteaan. Rihmasto voi nukkua ja tarvita kylmäherätyksen, jolloin voit siirtää ämpärin ulos pariiksi päiväksi (ei alle 0 asteen). Myös kosteus auttaa – voit sumuttaa läpinäkyvän muovipussin sisäpinnat vedellä ja laittaa sen sieniämpärin ympärille.

6. SADONKORJUU

- Sienet pukkaavat teipin tieltään ja kasvavat rei'istä ulos.
- Pidä kasvusto kosteana sumuttamalla vedellä!
- Osterivinokas kasvaa täysikokoiseksi 5–7 päivässä.
- Kerää sienet viikon sisällä niiden tultua esiin, riippumatta niiden koosta.
- Ota kiinni tyvestä ja kierrä kimppu irti.
- Teippaa reiät uudestaan kiinni ja pistä pussi sieni ämpärin ympärille.
- Suihkuta muovipussin sisäseinämiä kerran päivässä
- Saat samasta sieniämpäristä toisen sadon noin kahden viikon kuluttua.

SIENIPEDIN TYÖVAIHEET

Tarvikkeet sienipetiin ulos tai parvekkeelle:

- Satoa antanut kasvualusta eli sienirihmasto
- Parvekkeelle iso astia, esim. lihalaatikko.
- Olkipellettiä
- Varjoisa paikka

1. PAIKAN VALINTA

- Sienipedin voi perustaa lavakaulukseen, puutarhapenkien väliin, polulle, puun alle tai muuhun varjoisaan paikkaan.
- Paikka ei saisi olla liian kuiva, mäkinen tai tuulinen, jotta kasvusto ei kuivu liikaa.
- Sienipeti voi toimia myös katteena kasveille.
- Voidaan tehdä myös olemassa olevan katteen, esim. karikkeen päälle.

2. SIENIPEDIN PERUSTAMINEN

- Laita olkipellettiä esimerkiksi kottikärryyn tarvittava määrä ja lisää vettä.
- Jätä pelletti turpoamaan puoleksi tunniksi.
- Tarkista käytetty kasvualusta, poista homeet. Murena käytetty rihmasto.
- Lisää rihmasto pellettiin, sekoita ja laita halutulle paikalle. Sienipedille ei tarvitse kaivaa paikkaa, sen voi perustaa maan päälle.
- Tiivistä painelemalla tai tallomalla. Tiivis kasvualusta tuottaa vahvan rihmaston ja enemmän sieniä.
- Sienipedin paksuus tulisi olla tiivistettynä vähintään 10 cm.
- Kastele kerran.

3. SADONKORJUU JA JÄLKIKÄYTTÖ

- Jos kasvualusta kuivuu, kastele sienipeti.
- Korjaa sienet noin viikon ikäisinä ja nuorina välttääksesi karpäsiä.
- Vie huonoksi menneet sienet kompostiin.
- Sienien lakit ovat sitä tummempia, mitä kylmempi sää on.
- Kasvualustan voi jälkikäyttää kompostissa tai katteena.

Ilmastoviisasta kodin pienkiertotaloutta

Sienten viljely on hieno esimerkki ilmastoviisaasta toiminnasta. Kompostoit kahvinpurusi tuottaen ilmastoystävällistä ja terveellistä kasviproteiinia – osterivinokkaita ensin sisällä. Sieniämpäriin tuottamien satojen jälkeen rihmastosta saa tehtyä sienipedin ulos. Jälkeen jäävä massa on erittäin hyvää niin katteena kuin puutarhan mullan parantajana. Voit esimerkiksi sekoittaa vanhaan sienipetiin bokashi-multaa – saat erinomaisen PH-tasapainon ja ravinteikkaan kasvualustan!

Sieniämpäri ja bokashi-astia ovat erinomainen kombo kodin biojätteen kierrättämiseen takaisin ravinteiksi!